

Bezárt a világ

- szervusz újlipót -

És akkor elém állt az ő, és azt mondta:

– Magának már nem lehet bemenni, Szív.

– És vajon miért nem? – kérdeztem, és megpróbáltam átkukucskálni a válla fölött. Még nyugodt voltam, mint nagymama tejbekásája. Biztosan csak viccelődik, mint... bohóc a fogolytáborban. Különb en ilyen még nem esett meg. Mert ha elmentem, ha elugrottam kicsit néhány napra, egy hétre, kettőre, mindig visszaengedett.

– Nem lehet bemenni, megtelt – és ekkor csúf vonás szaladt le a szája sarkába, mint aki hazudik meg nem is, mint aki rosszat akar, mert nem tud jobbat.

De azért jól hallottam, hogy működik az ott, odabent. Dolgozott, mint egy sztahanovista, élt is mint egy hívő, akart, elvett és adott. Hallottam, hogy dohog, hogy csobog, rikácsol és kopácsol, cseng és bong, suttog és kiabál. Néhány gyönyörű illat, mint valami lányszoba elszabadult függönye, átlengett a kerítésfal fölött. Igen, az illatoknak szárnya van meg farktolla, olykor karma is. Puha parafa huppant ki egy zöldnyakú üvegből, valaki sóhajtott. És aztán lélegezni kezdett egy bor. Egy szép, kissé telt, középkorú asszony virágos pongyolában gyönyörű tarjaszeleteket klopfolt le vesszedő kanállal. A nyakában aranyfeszület remegett az ütésekre, és ez az asszony éppen arra gondolt, hogy Isten klopfolja a sors, és amit a sors klopfol, az az izgő-mozgó ember, és ekkor megállt a keze. És a húsillatú, kicsit véres ujjaival a melle fölé nyúlt, és megmasszírozta magát, még a bimbóját is érintette, ami egy kicsit pirosabb lett. Hallottam, hogyan nőtt a fű a temetőkert oldalán, és valaki, nahát, egy férfi nadrágot vasalt, nehéz, gőzölős vasalóval, ő meg azt gondolta, hogy a randevű végére úgyis öszszegyűrődik, akkor meg felesleges ez az egész. Kanál koppant a tányérhoz a Pozsonyi út egyik vendéglőjében, fogyott a maceszgombócleves, és aki

ette, annak gyöngyözött a homloka, és egy verejtékcsepp a tányérjába szép lassan, mintha gyöngy szállna alá a pokolba, visszahullt. Azt is hallottam, hogy egy hókotróban, ami egy távolabbi sarkon állt, de a motorja mégis járt halkán, alapjáraton duruzsolt, a sofőr Tolsztojt olvasott. Aztán kiszólt egy kismamának, nincs hó még, angyalom, még messze kavarog, messze pillézik, de már várom, nagyon várom. Mozik, színházak, templomok és örömházak beszélgettek egymással, mint valami klubban a klubtagok. Fűvet égettek, szép boszorkányokra gondoltak a határban. És az a drága Schumann, az örület hangjai.

– Kérem szépen, kapus úr, engedjen be! – kezdtem könyörögni, mert megéreztem, hogy ez most komoly. Ez a marha tényleg nem akar visszaengedni.

– Megtelt – mondta. – Megtelt a világ, Szív. Maga már nem fér be. Különben meg minek ment ki? Miért hagyta itt? Minek kódorog? Minek csavarog? Minek bolondoskodik? Miért hunyja le a szemét, amikor nézni kellene, és miért fogja be a fülét, amikor hallani kellene?

– Csak egy pillanat volt, és látja már... már vissza is tértem – azt hiszem, dadogva hadartam. – Néha ki kell menni. Néha el kell menni az utolsó sorompóig. Vagy az ember nem akarja, és tényleg lehunyja a szemét, mondjuk, és már kint is van, mintha ugyan egy varázslat repítette volna el.

– Rossz, haszontalan varázslatok ezek. És különben is... – és elhallgatott. Jól végigmért, elnevette magát. – Szóval, Szív, tudatnom kell magával, hogy a világ megtelt, nincs több hely, és a maga helyét is betöltötték. Vagy elfoglalták, átvették, okkupálták.

– De kicsoda? – hüledeztem.

– Nem mindegy az magának?

– Hogy lenne mindegy! És... és tudja azt, amit én?

– Természetesen – bólogatott a kapus, és a tányérsapkája alá nyúlt, megvakarta a feje búbját. – Jobban tudja, amit maga, gyorsabb és olcsóbb is. És modernebb. Úgy értem, sokkal korszerűbb! És hogy is mondjam csak, mindebből következőleg népszerűbb is. Látná, mennyien szeretik. Isszák a szavait, megfogadják a tanácsait. Respektálják, mint egy frissen talált aranytányért.

Leültem ott, a bezárt világ kapuja előtt a padra. Mert volt ott egy pad is. Szeszínű kényelmetlen. Nyilván sokan használhatták már. Az őr folytatta.

– Tudja, az emberek, és persze mindegy, hogy bölcs vagy korlátolt a tag, hogy érzékeny vagy faragatlan, mind azt gondolják, hogy pótolhatatlanok. Hát nem. Nem pótolhatatlan senki, maga sem az. Maga elhagyta a helyét, lett ott, a maga kis tulipános szemétdombján egy nyomorult kis lyuk,

és nyomban be lett tömve. Kész. Fájronti estmenet, nincs több aranyhal pancsolat, hurka-kolbász keringő, nincs több szirupos velős csont, amit akkor is jó szopogatni, ha éhen halsz közben.

Rágyújtott, tüdőkék felhőt lehelte az arcomba. Mentolos, ezüst szippantós cigarettája volt, a cigarettásdobozt az arcom elé tolta.

Ez volt ráírva:

„Szív, a világ megtelt.”

Megvonta a vállát, mint tiszt a kivégzés után.

– Menjen vissza, Szív, magának itt már nincs helye.

Mosolygott.

– Menjen. Sajnálom.

Meg akartam szólalni.

– Nem – vágott közbe –, engem nem lehet megvesztegetni.

És akkor én tényleg odébb ballagtam. Néztem közben a kerítés végtelen szürke szalagját. Bent meg a világ. Kint a semmi, a semmi. A világ megtelt. És tényleg ki volt írva a kerítésre, méghozzá többször is, ilyen és olyan betűkkel, falfirkák, plakátok hirdették, hogy megtelt. Arra gondoltam, azért mégis van egy picike hely, valaminek maradni kell, mint a metrón vagy déliei villamoson. Csakhogy a világ kerítése még veszélyesebb volt, mint a berlini fal. És nagyobb is, mint a kínai fal. A világ megtelt. A világban készülődött a tél. Na és ekkor, talán mert a november vége elköhintette magát, eszembe jutott valami. Hát persze. A vészkijárat!

Nyomban odasiettem, nem volt messze.

És nyitva volt.

Nem értettem, de ha így van, akkor a vészkijárat egyúttal vészbejárat is. Hát már be is léptem, már bent is voltam a világban csaknem, amikor az arcomba leheltek.

Csontos, vékony kislány volt, ijedt mellecskéikkel, bátor ajkakkal.

– Azért lenne itt még egy kérdés, Szív, mielőtt azt hinné, nem történt semmi.

Bólintottam.

– Mi mondott egy ismeretlen ember, itt a mi világunkban, mielőtt megfogta volna az angyal jobb bokáját, hogy az elszálljon veled?

– A bal bokáját fogta meg.

A kislány bosszús képet vágott, jó lett volna megsimogatni az arcát. Vagy a vállát.

– Ezen most ne vitatkozzunk, Szív.

Köhécseltem, bólogattam, hát persze, tudtam, miről van szó.

– Nos, ez az ismeretlen ember, mielőtt megfogta volna az angyal valamelyik bokáját, azt mondta, idézem: Lehet, hogy más is be akarja zárni a

világot. Lehet, hogy más is eltiltana tőle. Hogy elvonná, hogy kisajátítaná, de azért alapvetően mindig mi magunk zárjuk be.

A kislány fölvolta a szemöldökét.

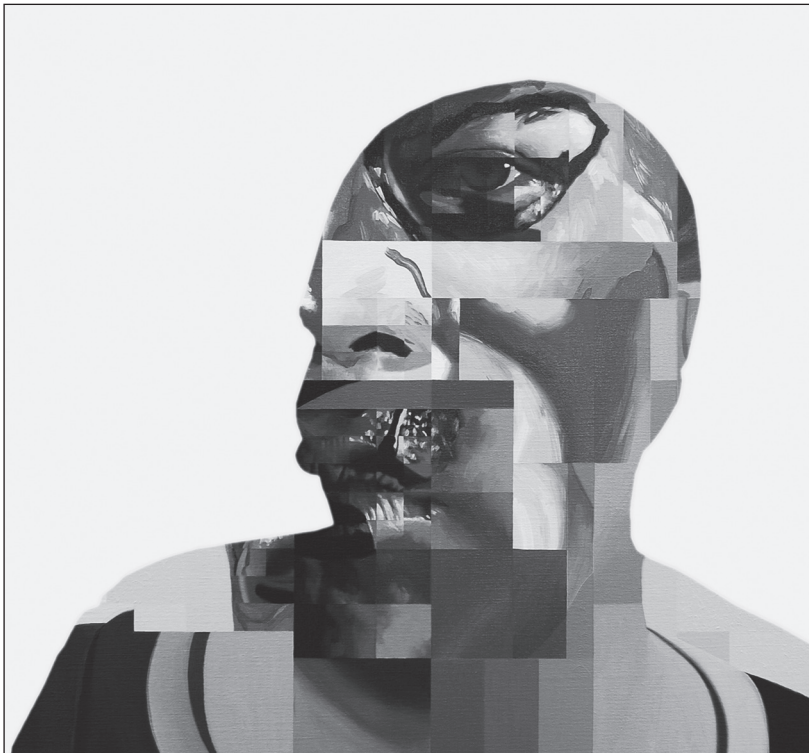
– Tanulság?

– A tanulság az – mondtam –, hogy ez sem mindig igaz. De bizonyos esetekre lehet alkalmazni.

Elnevette magát, intett.

– Na, haladjon befelé, maga pernahajder!

És én bementem újra a világba, bent voltam, bent egy szörnyű, csontokat reszkettető, leveleket szaggató, hideg lelkű novemberi őszt mélyén, és jó volt.

Kis Endre alkotása